

Alice Dunbar Nelson: I SIT AND SEW / SIEDZĘ I SZYJĘ (tł. Ela Binswanger)

Alice Dunbar Nelson: SIEDZĘ I SZYJĘ

Siedzę i szyję - co za czcze zajęcie,
W głowie marzenia, gdy męcę swe ręce,
Wojenny oręż, marsowy krok mężczyzn,
Ponure twarze, w oczach groza klęski,
Wpatrzeni ponad podwładnych żołnierzy,
Nim zaczynają, już Śmierć oczy szczyrzy,
Lecz ja tu muszę - siedzieć i szyć.

Siedzę i szyję - serce wzbiera żalem -
Ten straszny spektakl, dziki ognia zalew,
Zniszczone pola, poskręcane ciała,
Kiedyś mężczyźni. Moja dusza cała
Litości pełna, wzywające krzyki,
Iść by tam do nich, spłonąć razem z nimi.
Lecz ja tu muszę - siedzieć i szyć.

Szew niepotrzebny, co komu po łacie;
Czemu tu marzę, w tej przytulnej chacie,
Kiedy tam w deszczu, w lepkim błocie leżą
Raz tacy krewcy, rozpaczliwie jęcząc?
Wzywasz mnie, Chryste! To nie różany sen,
Który mnie woła - ten ładny po nic szew,
Mam tak - nie daj Bóg, siedzieć i szyć?

(tł. Ela Binswanger, z: "The Dunbar Speaker and Entertainer", źródło: "The Works of Alice Dunbar-Nelson" t. 2 (The Schomburg Library of Nineteenth-Century Black Women Writers) (Oxford University Press, 1988)

https://www.youtube.com/watch?v=t1WsKA_GbJA

Alice Dunbar Nelson: I SIT AND SEW

I sit and sew - a useless task it seems,
My hands grown tired, my head weighed down with dreams -
The panoply of war, the martial tread of men,

Grim-faced, stern-eyed, gazing beyond the ken
Of lesser souls, whose eyes have not seen Death,
Nor learned to hold their lives but as a breath -
But - I must sit and sew.

I sit and sew - my heart aches with desire -
That pageant terrible, that fiercely pouring fire
On wasted fields, and writhing grotesque things
Once men. My soul in pity flings
Appealing cries, yearning only to go
There in that holocaust of hell, those fields of woe -
But - I must sit and sew.

The little useless seam, the idle patch;
Why dream I here beneath my homely thatch,
When there they lie in sodden mud and rain,
Pitifully calling me, the quick ones and the slain?
You need me, Christ! It is no roseate dream
That beckons me - this pretty futile seam,
It stifles me - God, must I sit and sew?

*

Alice Dunbar Nelson (19 lipca 1875 w Nowym Orleanie, Luizjana - 18 września 1935 w Filadelfii, Pensylwania) - amerykańska poetka, publicystka, aktywistka polityczna. Należała do pierwszego pokolenia Afroamerykanów urodzonych jako wolni ludzie w południowych Stanach Zjednoczonych po zakończeniu wojny secesyjnej i była jedną z wybitnych Afroamerykanek zaangażowanych w artystyczny rozkwit renesansu harlemskiego.

Zdobyła sławę jako poetka, autorka opowiadań i dramatów, felietonistka, działaczka na rzecz praw kobiet i redaktorka dwóch antologii. Do jej najbardziej znanych wierszy należy utwór "I Sit and Sew" - "Siedzę i szyję".

Alice Ruth Moore urodziła się jako córka byłej niewolnicy, czarnoskórej krawcowej i białego marynarza. Jej rodzice, Patricia Wright i Joseph Moore, należeli do klasy średniej i byli częścią wielorasowej społeczności miasta. Społeczności kreolskiej.

Moore ukończyła program nauczania na Straight University (później połączonym z Dillard University) w 1892 i pracowała jako nauczycielka w publicznym systemie szkolnym Nowego Orleanu w Old Marigny Elementary. Nelson mieszkała w Nowym Orleanie ponad dwadzieścia lat. W tym czasie studiowała sztukę i muzykę, ucząc się gry na pianinie i wiolonczeli.

W 1895 ukazał się pierwszy zbiór opowiadań i wierszy Alice Dunbar Nelson, "Violets and Other Tales". W tym czasie przeprowadziła się do Bostonu, a następnie do Nowego Jorku. Współtworzyła i uczyła w *White Rose Mission (White Rose Home for Girls)* w dzielnicy San Juan Hill na Manhattanie, rozpoczynając korespondencję z poetką i dziennikarzem Paulem Laurence'em Dunbarem.

Praca Alice Dunbar Nelson w *The Woman's Era* przykuła uwagę Paula Laurence'a Dunbara. 17 kwietnia 1895 Paul Laurence Dunbar wysłał Alice list polecający, który był pierwszym z wielu listów, które wymienili. W swoich listach Paul zapytał Alice o jej zainteresowanie kwestią rasy. Odpowiedziała, że uważa swoje postacie za "zwykłych ludzi" i uważa, że wielu pisarzy zbyt skupia się na rasie. Chociaż jej późniejsze prace skupione na rasie będą kwestionować ten fakt, opinia Alice na temat problemu rasy różniła się od opinii Paula Laurence'a. Pomimo sprzecznych opinii na temat przedstawiania rasy w literaturze, oboje kontynuowali romantyczną wymianę zdań za pośrednictwem swoich listów.

Ich korespondencja ujawniła kontrowersje dotyczące wolności seksualnych mężczyzn i kobiet. W 1898, po kilku latach korespondencji, Alice przeprowadziła się do Waszyngtonu, aby dołączyć do Paula Laurence'a Dunbara. Ich małżeństwo okazało się burzliwe, zaostrome przez pogarszający się stan zdrowia Dunbara z powodu gruźlicy, oraz alkoholizm (lekarz zalecił mu picie whisky) i depresję. W 1902 Alice odeszła od niego. Podobno był też zbulwersowany jej lesbijskimi romansami. Para rozstała się w 1902, ale nigdy się nie rozwiedli, formalnie byli małżeństwem do śmierci Paula Dunbara w 1906.

Po rozwodzie Alice przeprowadziła się do Wilmington w stanie Delaware i przez ponad dekadę uczyła w Howard High School. W 1910 wyszła za mąż za Henry'ego A. Callisa, wybitnego lekarza i profesora na Howard University. Małżeństwo to zakończyło się rozwodem w 1916.

W tym samym roku Alice wyszła za mąż za poetę i działacza na rzecz praw obywatelskich Roberta J. Nelsona z Harrisburg w Pensylwanii. Dołączyła do niego, aby aktywnie włączyć się w politykę lokalną i regionalną.

W tym czasie miała również bliskie relacje z kobietami, w tym dyrektorką *Howard High School* Edwiną Kruse i aktywistką Fay Jackson Robinson. W 1930 Nelson podróżowała po kraju, wykładając, pokonując tysiące mil i wykładając w trzydziestu siedmiu instytucjach edukacyjnych. Przemawiała również w YWCA, YMCA i kościołach, w tym często w *Wesley Union African Methodist Episcopal Zion Church* w Harrisburg.

W 1932 przeniosła się z Delaware do Filadelfii, kiedy jej mąż dołączył do *Pennsylvania Athletic Commission*. W tym czasie jej zdrowie się pogorszyło. Zmarła na chorobę serca 18 września 1935 w wieku 60 lat. Jej pamiętnik, opublikowany w 1984, szczegółowo opisywał jej życie w latach 1921 i 1926 do 1931 i dostarczył interesującego wglądu w życie czarnoskórych kobiet w tym czasie, "podsumowuje jej pozycję w epoce, w której prawo i zwyczaje ograniczały dostęp, oczekiwania i możliwości dla czarnoskórych kobiet". Jej pamiętnik poruszał takie kwestie jak rodzina, przyjaźń, seksualność, zdrowie, problemy zawodowe, podróże, a także częste trudności finansowe.